Lieta Nr.C31365512

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2013.gada 16.decembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Škutāne,

ar tiesas sēdes sekretāri L.Ušecku,

piedaloties zvērinātam advokātam Andim Raudiņam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. D/ prasībā pret /pers. E/ par kopīgās mantas sadali un morālā kaitējuma atlīdzības samaksas piedziņu, un

k o n s t a t ē j a:

2012.gada 17.februārī tiesā celta prasība, kurā prasītāja lūdz tiesu, pamatojoties uz Civillikuma 89., 93., 1074., 1075., 1635.pantu, Satversmes 92., 94., 95.pantu, sadalīt kopīgo mantu – dzīvokļa īpašumu /adrese/, atzīstot /pers. D/ īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/, izbeigt kopīpašumu, atstājot dzīvokļa īpašumu /adrese/, /pers. D/ īpašumā, izdarīt attiecīgus grozījumus Valsts zemes dienesta kadastra reģistrā, kā arī piedzīt no /pers. E/ morālo kompensāciju Ls 10000 apmērā.

Attiecībā uz prasības daļu par kopīgās mantas – dzīvokļa īpašuma /adrese/, sadali, atzīstot /pers. D/ īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/, kopīpašuma izbeigšanu, atstājot dzīvokļa īpašumu /adrese/, /pers. D/ īpašumā, attiecīgu grozījumu izdarīšanu Valsts zemes dienesta kadastra reģistrā tiesā 2013.gada 7.oktobrī saņemts /pers.D/iesniegums, kurā viņa atsakās no prasījumiem par laulāto kopmantas sadalīšanu (lietas 84.lapa).

Prasībā par morālā kaitējuma atlīdzības samaksas piedziņu paskaidrots, ka, kā to ir konstatējusi prokuratūra, atbildētājs izdarīja sistemātisku savas sievas /pers. D/ sišanu, ar nolūku radīt daudzreizējas stipras fiziskas sāpes. Sievas piekaušana notika abu nepilngadīgo bērnu klātbūtnē, kuri ir atradušies dzīvoklī. 2009.gada 9.augustā no plkst.20.00 līdz plkst.21.00 /pers. E/ lamājās necenzētiem vārdiem, pēc tam aiz dusmām ne mazāk kā 6-8 reizes ar dūrēm iesita /pers. D/ un ne mazāk kā 3-4 reizes spēra viņai ar kājām. Kad viņa nokrita uz grīdas, turpināja viņu sist. /pers. E/ turpināja sist savu sievu nepārtraukti pusstundas laikā, lamāja necenzētiem vārdiem. 2009.gada 10.augustā /pers. E/ ap plkst. 24.00 sita sievu ar dūrēm ne mazāk kā 5 reizes pa ķermeni, spārdīja viņu ar kājām. /pers. E/ sita un lamāja /pers. D/ apmēram 3 stundas. 2009.gada 12.augustā ap plkst. 21.00 sita sievu /pers. D/ ar dvieli, nodarot viņai fiziskas sāpes, sita ar dūrēm pa ķermeni, spēra ar kājām pa kājām. /pers. D/ saskaņā ar 2009.gada 14.augusta ekspertu atzinumu nr.19-1897 tika konstatēti viegli miesas bojājumi. /pers. E/ turpināja savas noziedzīgās darbības un atkārtoti sita /pers. D/ 2009.gada 23.augustā, 2010.gada 16.martā. Ar 2010.gada 26.maija ekspertu atzinumu nr.6-585, papildus 2011.gada 3.janvāra ekspertu atzinumu nr.28-2711 /pers. D/ tika konstatēts galvas sasitums ar asinsizplūdumu kreisās acs apvidū, brūces sejā. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem. Līdz ar to vardarbība pret /pers. D/ tika pielietota piecas reizes - 2009.gada 9.augustā, 2009.gada 10.augustā, 2009.gada 12.augustā, 2009.gada 23.augustā, 2010.gada 16.martā. Prasītāja uzskata, ka katrā vardarbības reizē viņa tika pazemota, spīdzināta, tika aizskarts viņas gods un cieņa, par ko pienākas morālā kompensācija.

Tiesā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi nav saņemti.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja daļā par morālās kompensācijas Ls 10000 apmērā piedziņu, uz tajā minētajiem pamatiem, pārējā daļā prasību neuzturēja. Papildus paskaidroja, ka viņai kriminālprocesā samaksātā summa Ls 2000 bija mācību maksa n/a, kuru viņa nevarēja pabeigt, jo viņai bija smadzeņu satricinājums un zilums uz sejas.

Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību par morālās kompensācijas Ls 10000 apmērā piedziņu neatzīst pilnībā. Apskatot prokurora priekšraksta saturu, konstatējams, ka minētais laika periods sakrīt ar posmu, kad ģimenē bija nesaskaņas, kuru rezultātā vēlāk tika šķirta laulība. Minētais datums attiecībā par sodu arī sakrīt ar prasības pieteikuma materiāliem par materiālās kompensācijas piedziņu. Kriminālprocesa likuma (turpmāk – KPL) 22.pants nosaka, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Agrāk pirms veiktajiem grozījumiem saistībā ar Latvijas pievienošanos Eiropas Savienībai bija nepieciešams tiesas spriedums, kas bija piedziņas pamats. KPL 350.panta pirmā daļa nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt, KPL 350.panta otrā daļa uzsver, ka kompensācija ir kriminālatiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. Saskaņā ar KPL cietušajam jānodefinē summas apmērs un jāpiesaka līdz brīdim, kamēr lieta nav izskatīta pēc būtības. Šajā gadījumā pastāv prokurora priekšraksts par sodu, izvērtējot nodarījumu. Cietušajam ir tiesības saņemt morālo un materiālo kompensāciju pēc apstākļu izvērtēšanas. Nav pieļaujama situācija, kad tiek maksāts par ārstēšanās izdevumiem un papildus kompensācija. Izpētot tiesu praksi, tad attiecībā uz Krimināllikuma 130.panta otro daļu par smagu miesas bojājumu izdarīšanu sods ir no Ls 3000 līdz Ls 4000, par vidēji smagiem Ls 3000 līdz Ls 2000, bet par viegliem miesas bojājumiem Ls 1000. Ietverot nodarījuma un morālo kompensāciju par ciešanām. Sods piemērots trīs mēnešus pēc laulības šķiršanas. Prokurora priekšraksts piemērots, kad stājies spēkā spriedums par laulības šķiršanu. Šobrīd KPL paredz cietušajam tiesības pieteikt morālo un materiālo kaitējumu, vai vērsties pie apdrošinātājiem. Nesaprotams ir vai pastāv pierādījumi, kurā daļā ir segtas KPL paredzētās tiesības par naudas saņemšanu. Prasītājai ir samaksāta summa Ls 2000, kā mācību maksa, kas vienlaikus ir morālās kompensācijas apmierinājums. Miesas bojājumi konkrētajā gadījumā vērtēti kā viegli. Līdz ar to prasītājai nav pamats prasīt atbildētājam maksāt kaut ko papildus, ja viņš jau ir samaksājis. Atsevišķi samaksāti ārstēšanās izdevumi. Izpildīts viss, kas izriet no KPL, pieņemtā prokurora priekšraksta un Ministru kabineta noteikumos „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība" noteiktā. /pers. E/ samaksājis Ls 93,22 Veselības dienesta fondā ar norādi /pers. D/ ārstēšanās izdevumi.

Iepazinusies ar procesa dalībnieku paskaidrojumiem, zvērināta advokāta Anda Raudiņa viedokli, pierādījumiem lietā un novērtējusi to kopumā, tiesa uzskata, ka prasība uzturētajā daļā par morālās kompensācijas Ls 10000 apmērā piedziņu ir apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots un no 2011.gada 17.februāra Prokurora priekšraksta par sodu (lietas 27.-33.lapa) redzams, ka atbildētājs izdarīja sistemātisku savas sievas /pers. D/ sišanu, ar nolūku viņai radīt daudzreizējas stipras fiziskas sāpes. Sievas piekaušana notika abu nepilngadīgo bērnu /pers. I/ un /pers. J/ klātbūtnē, kuri ir atradušies dzīvoklī. 2009.gada 9.augustā no plkst.20.00 līdz plkst.21.00 /pers. E/, būdams alkohola reibumā, lamājās necenzētiem vārdiem, pēc tam aiz dusmām ne mazāk kā 6-8 reizes ar dūrēm iesita /pers. D/ un ne mazāk kā 3-4 reizes spēra viņai ar kājām. Kad viņa nokrita uz grīdas, turpināja viņu sist. /pers. E/ turpināja sist savu sievu nepārtraukti pusstundas laikā, lamāja necenzētiem vārdiem, kamēr abi bērni atradās otrā istabā. 2009.gada 10.augustā /pers. E/ ap plkst. 24.00, būdams alkohola reibumā, sita sievu ar dūrēm ne mazāk kā 5 reizes pa ķermeni, spārdīja viņu ar kājām. /pers. E/ sita un lamāja /pers. D/ apmēram 3 stundas. 2009.gada 12.augustā ap plkst. 21.00 - 22.00, būdams alkohola reibumā, sita sievu /pers. D/ ar dvieli pa visu ķermeni, nodarot viņai fiziskas sāpes, sita ar dūrēm pa ķermeni, spēra ar kājām pa kājām. /pers. D/ saskaņā ar 2009.gada 14.augusta ekspertu atzinumu nr.19-1897 tika konstatēti viegli miesas bojājumi. /pers. E/ turpināja savas noziedzīgās darbības un atkārtoti sita /pers. D/ 2009.gada 23.augustā, 2010.gada 16.martā. Ar 2010.gada 26.maija ekspertu atzinumu nr.6-585, papildus 2011.gada 3.janvāra ekspertu atzinumu nr.28-2711 /pers. D/ tika konstatēts galvas sasitums ar asinsizplūdumu kreisās acs apvidū, brūces sejā. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem. Līdz ar to vardarbība pret /pers. D/ tika pielietota piecas reizes - 2009.gada 9.augustā, 2009.gada 10.augustā, 2009.gada 12.augustā, 2009.gada 23.augustā, 2010.gada 16.martā.

Kā izriet no 2011.gada 17.februāra Prokurora priekšraksta par sodu (lietas 27.-33.lapa), tad atbildētājs ir izdarījis Krimināllikuma 130.panta trešajā daļā paredzēto mazāk smago noziegumu un savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst, izdarīto nožēlo. Kriminālprocess pabeigts un atbildētājs sodīts ar piespiedu darbiem - 140 stundas.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja prettiesiskā darbība, viņa vaina un nodarīto miesas bojājumu apmērs ir pierādīti. Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta trešās daļas normai, likumīgā spēkā stājies prokurora priekšraksts par sodu ir obligāts tiesai, kas izskata lietu par tās personas civiltiesisko atbildību.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1635.pantu, kas nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, brīvību godu, cieņu, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Saskaņā ar Latvija Republikas Satversmes 92.pantu nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Morālais kaitējums nozīmē negatīvas izmaiņas cilvēka psihē, kas izpaužas cilvēka fiziskās vai garīgās ciešanās. Viena no

galvenajām morālā kaitējuma īpatnībām ir tāda, ka negatīvās izmaiņas notiek cietušā apziņā un to izpausmes forma lielā mērā ir atkarīga no katra cilvēka psihes. Nosakot naudas kompensāciju par morālo kaitējumu, vērā ņemama kaitējuma esamība vai ciešanas, kas saistītas ar personas mantisko tiesību un labumu samazinājumu, prettiesiskā rīcība (darbība vai bezdarbība), kuras rezultātā radies kaitējums, šīs personas vaina, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarīto kaitējumu.

Juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka morālais kaitējums ir prezumējams, un proti, tiek pieņemts, ka konkrēts aizskārums konkrētai personai varētu izraisīt nepamatotas ciešanas. (...) Morālā kaitējuma sekas var nolīdzināt ar noteiktu mantisku vērtību, kas nav zaudējumi. Šo mantisko pametumu sauc par kompensāciju, sāpju naudu. (Mag.iur.Agris Bitāns, zvērināts advokāts, „Latvijas Vēstnesim" publicēts Jurista vārds 18.09.2001.).

Tāpat juridiskajā literatūrā ir izteikts viedoklis, ka morālā kaitējuma nodarīšana dod tiesības cietušajam prasīt no aizskārēja mantisku atlīdzību par nodarīto morālo kaitējumu, kuras apmēru nosaka tiesa. Tiesas nolēmuma mērķis ir dot cietušajam taisnīgu apmierinājumu, vai nu atjaunojot cietušā agrāko stāvokli, tas ir, dodot tam pilnīgu atlīdzību, vai arī kompensējot vai kā citādi nolīdzinot (izlabojot) morālo (nemantisko) kaitējumu (Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats. Rīga, Tiesiskās informācijas centrs, 1996, 147.lpp.).

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā neviena tiesību norma skaidri nenosaka morālā kaitējuma atlīdzības apmēru, tāpēc tiesa vadās no pastāvošās tiesu prakses, no Civillikuma levada daļas 5.panta, atbilstoši kuram, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem, kā arī ņem vērā tieši šai lietai būtiskus apstākļus.

„Naudas kompensācija par ciešanām tiek uzskatīta par gandarījumu (atlīdzinājumu) naudas izteiksmē, kad par pārciestajām negatīvajām emocijām cietušais varētu saņemt kādu atlīdzinājumu, kas viņam sniegtu prieku un ļautu aizmirst notikušo. Sevišķi smagu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumos naudas kompensācija var kalpot dzīves apstākļu uzlabošanai" (Mag iur.Guna Kuzmane – Latvijas Vēstnesis". Jurista vārds 12.02.2002.).

Kompensācijai ir jābūt taisnīgai, tai jābūt tādai, lai cietušais samierinātos ar viņam nodarīto kaitējumu, un proti, jānodrošina gandarījums par saņemto pāridarījumu, taču nepieļaujot nepamatotas iedzīvošanās iespēju. Nosakot piedzenamās summas apmēru, tiesas pienākums ir ievērot mērķus, ko ar morālā kaitējuma kompensāciju vēlams sasniegt. Šai summai jāsoda vainīgā persona, jāliek tai saprast, ka turpmāk šāda rīcība nav pieļaujama un jāattur nākotnē no līdzīga rakstura kaitējuma nodarīšanas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākas tiesas Senāts 2009.gada 16.decembrī nolēmumā lietā Nr. SKC – 579/2009 konstatējis, ka Latvijā nav vienotas tiesu prakses par morālā kaitējuma atlīdzības apmēra noteikšanas metodiku, arī likumos nav noteikti vienoti kritēriji, pēc kuriem ir nosakāms šīs atlīdzības apmērs. Tādēļ, nosakot atlīdzības apmēru par prasītājai nodarīto kaitējumu, tiesa atbilstoši Civillikuma 1635.pantam ņem vērā kaitējuma smagumu un sekas, kā arī vadās no Civillikuma 5.panta, kas nosaka, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

Ņemot vērā Civillikuma 1635.panta trešajā daļā noteikto un to, ka prasītājai miesas bojājumi nodarīti noziedzīga nodarījuma rezultātā, tiesa uzskata, ka morālais kaitējums cietušajai ir nodarīts un tas nav jāpierāda.

Atbildētāja noziedzīgā nodarījuma rezultātā prasītājai ir nodarīts morālais kaitējums - fiziskas un garīgas ciešanas. Šajā gadījumā tiesai nav nepieciešams vērtēt vainīgās personas mantisko stāvokli, attieksmi pret savu rīcību vai citus apstākļus. Par primāro atzīstama prasītājai nodarīto ciešanu un sāpju kompensēšana. Nosakot morālā kaitējuma apmēru, tiesa uzskata, ka nav ņemams vērā prasītāja sociālais vai materiālais stāvoklis, nav nozīmes, vai prasītājs raksturojas pozitīvi vai negatīvi, nav svarīgi pagātnes notikumi. Tiesa uzskata, ka, lai arī kādi motīvi būtu atbildētāja rīcības pamatā, nav attaisnojama vairākkārt sistemātisku miesas bojājumu nodarīšana prasītājai, kas pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem.

Nosakot atlīdzības apmēru, tiesa ņem vērā prasībā norādītos motīvus, lietā nodibinātos apstākļus un neatstāj bez ievērības pašu noziedzīgo nodarījumu, kura rezultātā atbildētājs laika periodā no 2009.gada 9.augusta līdz 2010.gada 16.martam vairākkārt sistemātiski tīši piekāvis savu sievu /pers. D/, nodarot viņai ilgstošas un spēcīgas fiziskās sāpes, kam ir spīdzināšanas raksturs, vairākkārt nodarot viņai vieglus miesas bojājumus, kas izraisīja īslaicīgu veselības traucējumu uz laiku virs 6 dienām, bet ne ilgāk par 21 dienu, kas ietekmēja cietušās veselību, viņai tika nodarītas fiziskas sāpes, kā arī to rezultātā pazeminājās cietušās dzīves kvalitāte,kas kopumā radīja prasītājai neērtības. Bez tam, atbildētājs minētās darbības veicis bērnu klātbūtnē, /pers. D/ tika lamāta necenzētiem vārdiem. Pēc atbildētāja vardarbības pret savu sievu (prasītāju) viņa kopā ar abiem bērniem bija spiesta 2010.gada 22.martā no dzīvokļa aiziet un dzīvot atsevišķi. Pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas atbildētājs nav atvainojies prasītājai un bērniem. Ņemot vērā minētos apstākļus, tiesa uzskata par saprātīgu, taisnīgu, adekvātu un samērojamu ar nodarītā kaitējuma raksturu un tā izraisītajām sekām kompensāciju Ls 1500 apmērā. Nav pamatota prasītājas pieteiktā morālā kaitējuma kompensācija Ls 10000 apmērā un tiesas ieskatā tā ir nesamērīgi liela, pie tam lietā nav iegūti tādi pierādījumi, kas dotu pamatu piedzīt šādu summu. Tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā minētā summa ir taisnīga un samērīga par prasītājai nodarīto morālo kaitējumu un spēs nodrošināt taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkciju, kā arī iespējams nākotnē atturēs atbildētāju /pers. E/ no prettiesisku darbību veikšanas. Šādu apmēru tiesa atzīst par samērīgu ar cietušajai radīto morālo aizskārumu un vērstu uz taisnīguma atjaunošanu, kā arī atbilstošu tiesu praksei lietās par nemantiskā kaitējuma atlīdzību.

Ar lietā esošo Nacionālās veselības dienesta 2012.gada 31.janvāra vēstuli, dokumentiem nr.267, nr.269 pierādīts, ka Nacionālās veselības dienestam par /pers. D/ ārstēšanu samaksātie izdevumi sastāda Ls 94 (lietas 87.-90.lapa).

Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir vērsts pret personas veselību, līdz ar to šajā gadījumā ir piemērojams Civillikuma 1635.pants.

Tiesa uzskata, ka minētās lietas ietvaros pastāv pamats morālā kaitējuma atlīdzībai.

Lietas izskatīšanas gaitā konstatēti priekšnoteikumi morālā kaitējuma esamībai, proti, kaitējuma esamība un ciešanas, prettiesiska rīcība, kuras rezultātā radies kaitējums, personas vaina un cēloniskais sakars.

Atbilstoši Civillikuma 1635.pantā un Kriminālprocesa likuma 350.pantā noteiktajam atzīstams, ka atlīdzība par morālo kaitējumu tiek piedzīta papildus gan mantiska rakstura zaudējumam, gan atsevišķi, kā gandarījums par cietušajam radīto morālo kaitējumu. Morālā kaitējuma atlīdzības apmēru nosaka tiesa.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājas prettiesiskā darbība prasītājai radījusi kaitējumu - prasītājai ir nodarīti viegli miesas bojājumi, šie apstākļi atbilst Civillikuma 1635.panā noteiktajam dotajam morālā kaitējuma jēdzienam, jo prasītāja ir cietusi gan fiziski, gan garīgi, par ko no vainīgā viņai pienākas atlīdzība kompensācijas veidā.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No atbildētājas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka atbildētājs prasību neatzīst, norādot uz to, ka kriminālprocesa ietvaros atbildētājs ir atlīdzinājis cietušai summu Ls 2000, kā mācību maksu, kas vienlaikus ir gan materiālās, gan morālās kompensācijas apmierinājums.

Prasītāja tiesas sēdē neapstrīdēja faktu, ka kriminālprocesa ietvaros tika saņemta mantiska kompensācija Ls 2000 apmērā, kā mācību maksa, tomēr norādīja, ka minētais apstāklis neierobežo prasītājas tiesības celt prasību par morālā kaitējuma atlīdzināšanu. Apstāklis, ka kriminālprocesa ietvaros atbildētājs ir samaksājis prasītājai materiālo kompensāciju Ls 2000 apmērā ir pierādīts gan ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūras prokurores vecākās tieslietu padomnieces /pers.K/ lēmumu, gan ar procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesas sēdē.

KPL 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. Minētā panta trešā daļa noteic, ka, ja cietušais uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, viņam ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Nosakot atlīdzības apmēru, jāņem vērā kriminālprocesā saņemtā kompensācija. Savukārt, minētā panta piektā daļa noteic, ka nolēmums kriminālprocesā par personas vainu ir saistošs civillietu izspriešanā.

Ņemot vērā minēto tiesību normu, tiesa konstatē, ka prasītājas tiesības civiltiesiskā kārtībā vērsties ar prasību tiesā par kaitējuma atlīdzību, ja cietusī uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums. Šādu kārtību noteic arī Civilprocesa likuma 7.pants, kas noteic, ka, ja civilprasība kriminālietā nav iesniegta vai nav izspriesta, prasību var celt Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa konstatē, ka kriminālprocesa ietvaros pušu vienošanās par kompensācijas apmēru neierobežo prasītāja tiesības prasīt morālā kaitējuma atlīdzību civiltiesiskā kārtībā.

Tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē izteiktos argumentus, ka kriminālprocesa ietvaros atbildētāja cietušajai atlīdzinātā summa Ls 2000, kā mācību maksa, vienlaikus ir gan materiālās, gan morālās kompensācijas apmierinājums, tādēļ, ka tiesa uzskata, ka prasītājai samaksātā summa – materiālais kaitējums Ls 2000 apmērā, kā mācību maksa, ko viņa pieteica kriminālprocesā, vienlaikus nav morālās kompensācijas apmierinājums, jo šāds pieteikums par morālās kompensācijas piedziņu netika pieteikts kriminālprocesā, bet prasījums ir pieteikts civiltiesiskā kārtībā, ievērojot KPL 350.pantu un pamatojoties uz Civillikuma 1635.pantu.

Prasību pārējā daļā par morālā kaitējuma Ls 8500 apmērā piedziņu tiesa atzīst par noraidāmu, jo prasītāja nav iesniegusi attiecīgus pierādījumus, no kuriem būtu redzams, cik ievērojams un dziļš ir nodarītais morālais aizskārums un tā ietekme uz personas psihisko stāvokli. Šādi pierādījumi lietas izskatīšanas gaitā gūti netika.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 4.punktu prasītāji prasībās par noziedzīga nodarījuma rezultātā radušos materiālo zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ņemot vērā to, ka prasība ir apmierināta daļēji, proti, Ls 1500 apmērā, tiesa atzīst, ka valsts nodeva prasītājai aprēķināma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam un piedzenama valsts labā proporcionāli apmierinātai daļai, kas sastāda Ls 225 apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā ir Ls0,70, kas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ir piedzenami no atbildētājas valsts labā.

Civilprocesa likuma 204.^{1}pants noteic, ka,taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 190.,193., 194.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Apmierināt daļēji /pers. D/ prasību pret /pers. E/ par morālā kaitējuma atlīdzības samaksas piedziņu.

Izbeigt tiesvedību daļā par kopīgās mantas – dzīvokļa īpašuma /adrese/, sadali, atzīstot /pers. D/ īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/, par kopīpašuma izbeigšanu, atstājot dzīvokļa īpašumu /adrese/, /pers. D/ īpašumā, par attiecīgu grozījumu izdarīšanu Valsts zemes dienesta kadastra reģistrā.

Piedzīt no /pers. E/, /personas kods/, /pers. D/, /personas kods/, labā atlīdzību par nodarīto morālo kaitējumu Ls 1500 (viens tūkstotis pieci simti latu).

Noraidīt /pers. D/ prasību daļā par morālā kaitējuma Ls 8500 apmērā piedziņu no /pers. E/.

Piedzīt no /pers. E/, /personas kods/, valsts ienākumos izdevumus – valsts nodevu Ls 225 (divi simti divdesmit pieci lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 0,70 (nulle lati 70 santīmi).

Valsts nodeva iemaksājama - Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 16.decembra spriedumu civillietā Nr.C31365512.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami - Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un atsauce uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 16.decembra spriedumu civillietā Nr.C31365512.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš noteikts 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2013.gada 17.decembra, Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Škutāne